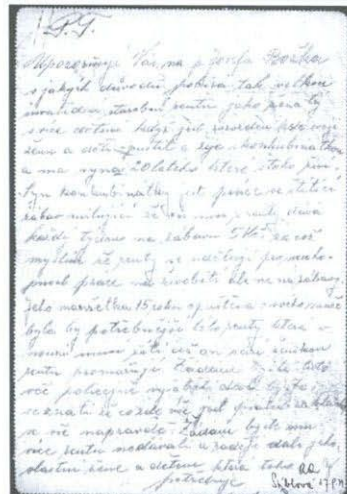

Bože, ať sousedům ta koza chčipne!

Obyčejná korespondence, adresovaná velkým úřadům, není obvykle předmětem zvláštního zájmu sběratelů. Například takto použité zálepek 1 Kč vydané 1927 se dochovalo velké množství a na burzách a pultech obchodníků je lze spatřit za pár korun. Zkrátka nic zajímavého. A přece - někdy jen stačí takovou zálepku obrátit a začíst se do jejího textu. Najednou vám pak na dlaní v několika řádcích leží celé lidské příběhy.

Jako dvě zálepek shodné odeslané Sociální pojišťovně v Praze. V obou případech se odesílatel nepodepsal a obě obsahují udání. První z nich je adresována "P.T. Sociální ústřední pojišťovně v Praze" a odeslána z Olomouce 4.9. 1934. Text napsaný inkoustovou tužkou, rábdoby "zdeřudněm" slohem, zní:

„P.T. Upozorňuji Vás na p. Josefa Božka s jakých důvodů pobírá tak velkou invalidní starobní rentu jako ženatý s více dětmi když jest rozveden kde svoji ženu opustil a žije s konkubinátkou a ma syna 20letého kterého stále živí. Syn konkubinátky jest práce se štítící zábav milující že on mu z renty dává každý týden na zábavu 5 Kč, za což myslím že renty se udělují pro neschopnost práce na živobítí ale ne na zábavy. Jeho manželka 15 roku opuštěna od svého muže byla by potřebnější této renty, která v nouzi musí žítí což on s cizí ženskou rentu promarní. Žádám byste tuto věc policejně vyšetřiti dali byste seznali že co zde vše jest psáti zakládá se vše naprávdě. Žádám byste mu více rentu nedávali a raději dali jeho vlastní ženě a dětem která toho potřebuje.“

Druhá zálepka je adresována "Ústřední Sociální Pojišťovně v Praze na Smíchovské 18. února 1939. Perem, těžkou rukou, je uveden text:

„Zděluji Vám, že Anna Nováková pobírá pořádě podporu na Syna Jana Nováka který už se druhým rokem živí sám poněvadž slouží je z domova přič a vona se chlubil na trhu že má pod 10 štyrchů pole živobítí že jí naroste, syn že je přič už druhým rokem, takže tu podporu si může vona ukládat pro sebe, tak bych prosila biji to bylo vzato natoho syna.“ A aby se snad úřad nespletl, je připojena i přesná adresa udané Anny Novákové - „ve Slavčích, p. Křemže u čes. Budějovic“.

Z textu zálepek lze usoudit, že anonymním udavačem byly v obou případech ženy, v prvním případě nejspíš žena vlastní, opuštěná. Ta dokonce, aby nedošlo k omylu, po zalepení zálepek ještě stejnou inkoustovou tužkou připsala do levého horního rohu adresní strany poznámku: "čís. leg. 2.735 073" (číslo pojištěnecké legitimace manželky, které asi měla někde poznamenané z doby společného soužití).

Poznamenanou však už neměla přesnou adresu pojišťovny, proto se musela spokojit se stručným a nepřesným - Sociální ústřední pojišťovna v Praze. Přesný název a adresu pojišťovny naopak znala pisatelka druhé zálepek, a to včetně čísla popisného. Důvodem byla zřejmě skutečnost, že ona sama pobírala od této pojišťovny nějakou sociální dávku, a adresu tedy mohla opsat z vlastního formuláře.

Obě zálepek do pojišťovny řádně došly a byly opatřeny prezentačními razítky a spisovými poznámkami. Jak byly vyřízeny a zda oběma udaným byly jejich důchody odebrány, jak si přály pisatelky, či zda se udání ukázala jako nepodložená, to ovšem nevíme. Vždyť jsme jen obrátili dvě běžné československé celiny ze třicátých let ...

FRANTIŠEK BENEŠ